

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG QUỐC HUÂN

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN
Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG QUỐC HUÂN

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN
Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN TỪ

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Hoàng Quốc Huân

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: ***“Phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh”***, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn **TS. Nguyễn Từ**.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại các địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Hoàng Quốc Huân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài.....	3
5. Kết cấu của Luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN	5
1.1. Khái niệm, đặc điểm và vai trò của ngành thủy sản trong nền kinh tế....	5
1.1.1. Khái niệm về ngành thủy sản.....	5
1.1.2. Vị trí và vai trò của ngành thủy sản trong nền kinh tế quốc dân.....	5
1.1.3. Đặc điểm ngành thủy sản.....	8
1.2. Khái niệm, vai trò, đặc điểm của ngành nuôi trồng thủy sản trong nền kinh tế quốc dân	10
1.2.1. Khái niệm nuôi trồng thủy sản.....	10
1.2.2. Vai trò của nuôi trồng thủy sản.....	11
1.2.3. Đặc điểm của hoạt động nuôi trồng thủy sản	13
1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản.....	15
1.3.1. Khái niệm phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản.....	15
1.3.2. Các tiêu chí, đánh giá phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản	15

1.3.3. Nhân tố tự nhiên	17
1.3.4. Nhân tố kinh tế - xã hội	20
1.3.5. Nhân tố thị trường	21
1.4. Một số kinh nghiệm về nuôi trồng thủy sản theo hướng bền vững ...	22
1.4.1. Kinh nghiệm nuôi trồng thủy sản theo hướng bền vững của thành phố Hải Phòng	22
1.4.2. Kinh nghiệm nuôi trồng thủy sản của tỉnh Thái Bình.....	24
1.4.3 Bài học kinh nghiệm cho huyện Cô Tô.....	25
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	27
2.2. Phương pháp nghiên cứu đề tài.....	27
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.2.2. Thu thập thông tin thứ cấp.....	27
2.2.3. Thu thập thông tin sơ cấp.....	27
2.2.4. Phương pháp xử lý và tổng hợp thông tin	28
2.3. Chỉ tiêu phản ánh phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản	29
Chương 3: THỰC TRẠNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN CỦA HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH	31
3.1. Những điều kiện về tự nhiên, tài nguyên môi trường và điều kiện kinh tế - xã hội ảnh hưởng đến nuôi trồng thủy sản	31
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	31
3.1.2. Tài nguyên đất	34
3.1.3. Tài nguyên biển.....	36
3.1.4. Tài nguyên du lịch.....	36
3.1.5. Điều kiện về kinh tế - xã hội.....	37
3.1.6. Đánh giá chung về điều kiện kinh tế xã hội ảnh hưởng đến phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản	43
3.2. Thực trạng phát triển nuôi trồng thủy sản	44

3.2.1. Diện tích, sản lượng và giá trị ngành nuôi trồng thủy sản	44
3.2.2. Đối tượng nuôi và hình thức nuôi	48
3.2.3. Lao động nuôi trồng thủy sản	49
3.2.4. Vốn cho nuôi trồng thủy sản.....	50
3.2.5. Hiện trạng môi trường và dịch bệnh nuôi trồng thủy sản	51
3.2.6. Cơ sở hạ tầng nuôi trồng thủy sản.....	52
3.3. Kết quả và hiệu quả của một số mô hình nuôi trồng thủy sản qua khảo sát năm 2013	53
3.4. Đánh giá các yếu tố kinh tế- xã hội ảnh hưởng đến hoạt động nuôi trồng thủy sản theo hướng bền vững thời gian qua ở huyện Cô Tô	57
3.4.1. Cơ chế chính sách.....	57
3.4.2. Lao động và trình độ lao động	58
3.4.3. Yếu tố đầu vào nuôi trồng thủy sản	60
3.4.4. Nhu cầu về vốn.....	61
3.4.5. Vấn đề khoa học kỹ thuật	62
3.4.6. Thị trường tiêu thụ sản phẩm.....	63
3.4.7. Một số yếu tố yếu tố về tài nguyên môi trường ảnh hưởng tới phát triển nuôi trồng thủy sản.....	65
3.5. Hiệu quả kinh tế - xã hội của nuôi trồng thủy sản.....	67
3.5.1. Hiệu quả kinh tế	67
3.5.2. Hiệu quả xã hội	68
3.6. Những hạn chế và nguyên nhân.....	69
3.6.1. Hạn chế	69
3.6.2. Nguyên nhân	70
Chương 4: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH.....	72
4.1. Định hướng và mục tiêu phát triển bền vững ngành nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô từ nay đến năm 2030	72

4.1.1. Định hướng phát triển NTTS thời kỳ 2015-2030	72
4.1.2. Định hướng cho các giai đoạn phát triển.....	74
4.2. Mục tiêu phát triển nuôi trồng thủy sản ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh trong thời gian tới	74
4.2.1. Mục tiêu phát triển chung	75
4.2.2. Mục tiêu cụ thể	75
4.2.3. Nhiệm vụ.....	75
4.3. Một số giải pháp phát triển bền vững nuôi trồng thủy sản ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh.....	76
4.3.1. Giải pháp về cơ chế, chính sách.....	76
4.3.2. Giải pháp phát triển, đào tạo nguồn nhân lực	77
4.3.3. Giải pháp cơ sở hạ tầng và dịch vụ	78
4.3.4. Giải pháp thị trường.....	81
4.3.5. Giải pháp khoa học công nghệ và khuyến ngư	83
4.3.6. Giải pháp môi trường và bảo vệ nguồn lợi thủy sản	84
4.3.7. Giải pháp vốn đầu tư	86
4.4. Kiến nghị, đề xuất	87
KẾT LUẬN	89
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CN	: Công nghiệp
DL	: Du lịch
ĐVT	: Đơn vị tính
GTSX	: Giá trị sản xuất
KTTĐ	: Kinh tế trọng điểm
NTTS	: Nuôi trồng thủy sản
TMDV	: Thương mại dịch vụ
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp
XD	: Xây dựng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Lựa chọn địa điểm điều tra	28
Bảng 3.1: Giá trị sản xuất qua các năm huyện Cô Tô (giá 2010)	37
Bảng 3.2: Tình hình biến động dân số qua các năm huyện Cô Tô	40
Bảng 3.3: Cơ cấu lao động các ngành trên địa bàn huyện Cô Tô	41
Bảng 3.4: Diện tích nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô	45
Bảng 3.5: Sản lượng nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô.....	47
Bảng 3.6: Giá trị sản xuất nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô.....	47
Bảng 3.7: Lao động ngành thủy sản huyện Cô Tô	49
Bảng 3.8: Vốn đầu tư và cơ cấu nuôi trồng thủy sản.....	50
Bảng 3.9: Hiệu quả mô hình nuôi nước ngọt	54
Bảng 3.10: Hiệu quả mô hình nuôi cá nước mặn	55
Bảng 3.11: Hiệu quả nuôi nhuyễn thể.....	56
Bảng 3.12: Một số chỉ tiêu phản ánh hiệu quả xã hội nuôi trồng thủy sản của huyện Cô Tô giai đoạn 2011-2013	57
Bảng 3.13: Tiêu thụ sản phẩm thủy sản của hộ nuôi trồng thủy sản và thương nhân.....	65
Bảng 3.14: Tình hình xử lý nước vào ao nuôi của các hộ nuôi trồng	66
Bảng 3.15: Tác động của NTTS ảnh hưởng đến môi trường vùng nuôi	67
Bảng 3.16: Cơ cấu thu nhập của dân cư trong vùng.....	69
Bảng 4.1: Dự kiến một số chỉ tiêu chuyển giao KHKT NTTS huyện Cô Tô năm 2030.....	78
Bảng 4.2: Dự kiến xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ phát triển nuôi trồng thủy sản huyện Cô Tô đến năm 2020	79